

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 31/2020-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom Mgr. Dávidom Štefankom, Kutlíkova 1755/17, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 14 P 52/2014 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] [REDAKČIA] [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, sťažnostná argumentácia a návrh rozhodnutia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júna 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČIA] [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie

základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 P 52/2014 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na okresnom súde prebieha konanie o rozvod a úpravu práv a povinností k maloletej [REDAKOVANÉ] (ďalej len „maloletá“), a to na základe návrhu navrhovateľky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľka“), proti sťažovateľovi.

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 14 P 52/2014 z 31. marca 2015 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) manželstvo navrhovateľky a sťažovateľa rozviedol, druhým výrokom bola maloletá zverená do starostlivosti navrhovateľky, tretím výrokom okresný súd rozhodol o povinnosti platiť výživné, štvrtým výrokom sťažovateľovi zakázal styk s maloletou a posledným výrokom určil, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 5 CoP 47/2015 zo 16. septembra 2015 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“) zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku IV, ktorým okresný súd zakázal styk sťažovateľa s maloletou, a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že nečinnosťou a neefektívnym postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že v napadnutom konaní ide o skutkovo a právne „*pomerne jednoduchú vec*“, a to upraviť styk sťažovateľa s maloletou. Sťažovateľ k priebehu napadnutého konania uvádza: „*Súd aj napriek tomu, že mu je od začiatku konania známy zdravotný stav maloletej (ktorá trpela psychickým ochorením už pred*

začiatkom konania) a neustále ním argumentuje, znalecké dokazovanie dcéry znalcom z odboru psychiatria nariadil až na sklonku konania uznesením č.k. 14P/52/2014-44 zo dňa 26.10.2018.

V súvislosti so znaleckým dokazovaním sťažovateľ poukazuje aj na to, že v rozsudku sp. zn. 14P/52//2014-107 súd uvádza na str. 16, že zamietol návrh právneho zástupcu odporcu na nariadenie dokazovania znaleckým posudkom z odboru klinickej psychológie, pretože podľa názoru súdu by vzhľadom na uvedené dôvody, pre ktoré bol styk odporcu s maloletou zakázaný, by bolo takéto znalecké dokazovanie nadbytočné a nehospodárne. Následne po vrátení veci odvolacím súdom uznesením z 15.2.2016 súd nariadil znalecké dokazovanie, pričom znalecký posudok bol súdu predložený 28.06.2016.

Nezodpovedanou otázkou pre sťažovateľa je aj tá skutočnosť, prečo súd vyhovel návrhu matky maloletej na nariadenie znaleckého dokazovania až uznesením z 26.10.2018 a absolútne ignoroval právnu argumentáciu sťažovateľa poukazujúcu na časovú dĺžku znaleckého dokazovania vzhľadom na celkovú dobu súdneho konania a vek maloletej a záťaž pre maloletú [REDAKOVANÉ] s poukazom na jej zdravotný stav.

Rovnako nezodpovedanou otázkou pre sťažovateľa zostáva aj to, že ak chcel súd poznať názor maloletej, prečo ju vypočul až 03.07.2018, kedy bola už vyše troch rokov v osobnej starostlivosti matky bez akéhokoľvek kontaktu so sťažovateľom.“

7. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd nerešpektuje právne záväzný názor krajského súdu, keďže od roku 2015 neurobil jediný procesný úkon smerujúci k tomu, aby sa sťažovateľ mohol znova začať stretávať s dcérou. Sťažovateľ uvádza, že v napadnutom konaní sa po vrátení veci krajským súdom na ďalšie konanie konalo iba jedno pojednávanie 14. septembra 2018, ktoré bolo odročené na neurčito.

8. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že všetky úkony okresného súdu boli vykonané s veľkými časovými odstupmi, úkony okresného súdu boli „neefektívne a nekoncentrované“. Sťažovateľ sa „domnieva“, že okresný súd účelovo spôsobuje prietahy v napadnutom konaní až do času, keď maloletá dosiahne plnoletosť.

9. Sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní. Predseda okresného súdu v upovedomení o vybavení sťažnosti sp. zn. Spr 520/2019 z 9. mája 2019 vyhodnotil túto sťažnosť ako nedôvodnú.

10. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp.zn. 14P/52/2014 porušené boli.

2. Okresnému súdu Prievidza prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp.zn. konal bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- EUR (slovom desaťtisíc EUR), ktoré mu je Okresný súd Prievidza povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Prievidza je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 415,51 EUR (slovom štyristopätnásť EUR a päťdesiatjeden centov) na účet advokáta Mgr. Dávida Štefanku vedený v Tatra banka, a.s. [REDACTED], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

11. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

17. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v tvrdení o nečinnosti, neefektívnom a nekoncentrovanom vykonávaní jednotlivých úkonov okresným súdom v napadnutom konaní, čím bolo porušené sťažovateľovo základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

18. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

19. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

20. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

21. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že vzhľadom na skutočnosť, že predmetom napadnutého konania je úprava práv a povinností k maloletej (napadnuté konanie v časti návrhu na rozvod bolo právoplatne ukončené 15. mája 2015, pozn.), a teda ide o vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, ústavný súd si na účely preskúmania opodstatnenosti sťažovateľových tvrdení zapožičal súdny spis okresného súdu sp. zn. 14 P 52/2014 (ďalej aj „súdny spis“).

22. Zo zapožičaného súdneho spisu a z listu predsedu okresného súdu zo 17. januára 2020 zistil ústavný súd tento priebeh napadnutého konania:

17. septembra 2014 – bol okresnému súdu doručený návrh navrhovateľky na rozvod manželstva so sťažovateľom a úpravu práv a povinností k maloletej,

20. novembra 2014 – okresný súd vydal uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka maloletej,

21. novembra 2014 – bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k návrhu,

24. novembra 2014 – okresný súd vyzval navrhovateľku na predloženie potrebných dokladov,

24. novembra 2014 – okresný súd zaslal výzvu kolíznemu opatrovníkovi, Daňovému úradu Trenčín, pobočke Prievidza, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a Kancelárii Národnej rady Slovenskej republiky,

24. novembra 2014 – bolo nariadené pojednávanie na 23. január 2015,

23. januára 2015 – sa vo veci konalo pojednávanie, na ktoré sa nedostavil sťažovateľ, ale len jeho právny zástupca, pojednávanie bolo odročené na neurčito na účely výsluchu sťažovateľa a jeho účasti na pojednávaní,

5. februára 2015 – bolo nariadené pojednávanie na 31. marec 2015 a bol vyzvaný kolízny opatrovník, aby prešetril pomery sťažovateľa,

24. marca 2015 – okresný súd zaslal výzvu o zapožičanie vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-202/1-VYS-PD-2015,

25. marca 2015 – boli okresnému súdu doručené správy od kolízneho opatrovníka,

31. marca 2015 – sa konalo pojednávanie, na ktorom boli vypočutí navrhovateľka a sťažovateľ a bol vyhlásený rozsudok,

12. mája 2015 – bolo okresnému súdu doručené odvolanie odporcu vo vzťahu k štvrtému výroku rozsudku, ktorým okresný súd zakázal sťažovateľovi styk s jeho maloletou dcérou,

5. júna 2015 – bolo navrhovateľke zaslané odvolanie na vyjadrenie,

10. júla 2015 – bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní,

16. septembra 2015 – krajský súd uznesením sp. zn. 5 Cop 47/2015 zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 14 P 52/2014 z 31. marca 2015 v napadnutej časti vo výroku IV, ktorým okresný súd zakázal styk sťažovateľa s maloletou,

15. októbra 2015 – okresný súd zaslaný výzvu Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Prievidza na oznámenie, či v trestnom konaní vedenom pod ČVS: ORP-202/1-VYS-PD-2015 bol na maloletú vypracovaný znalecký posudok,

13. novembra 2015 – si okresný súd vyžiadal k nahliadnutiu spisy vedené pod sp. zn. 18 P 34/2015, 6 P 55/2015 a 15 P 63/2015,

3. decembra 2015 – zaslaný okresný súd oznámenie sťažovateľovi na jeho dopyt,

3. decembra 2015 – okresný súd zaslaný žiadosť psychiatrickej ambulancii v Kremnici, či zdravotný stav maloletej umožňuje, aby podstúpila vyšetrenie súdnym znalcom – psychologom,

14. decembra 2015 – bola okresnému súdu doručená odpoveď zo psychiatrickej nemocnice, že po prepustení je maloletá v ambulantnej psychiatrickej starostlivosti,

16. decembra 2015 – okresný súd zaslaný žiadosť MUDr. Ladislavovi Kvasničkovi, či zdravotný stav maloletej umožňuje, aby podstúpila vyšetrenie súdnym znalcom – psychologom,

15. februára 2016 – okresný súd vydal uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania PhDr. Martou Halášovou, PhD., znalkyňou z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí,

19. februára 2016 – bola okresnému súdu doručená žiadosť navrhovateľky o zmenu kolízneho opatrovníka,

9. marca 2016 – okresný súd vydal uznesenie, ktorým návrhu na zmenu kolízneho opatrovníka nevyhovelo,

28. júna 2016 – bol okresnému súdu doručený znalecký posudok súdnej znalkyne PhDr. Marty Halášovej, PhD., č. 23/2016,

4. júla 2016 – okresný súd vo veci nariadil pojednávanie na 20. september 2016 a zároveň bol účastníkom konania zaslaný znalecký posudok,

8. júla 2016 – bola okresnému súdu doručená správa kolízneho opatrovníka,

20. septembra 2016 – bola okresnému súdu doručená správa z prešetrenia pomerov a pohovoru s maloletou,

20. septembra 2016 – sa konalo pojednávanie, na ktorom bola vypočutá súdna znalkyňa, pojednávanie bolo odročené na neurčito na účely ďalšieho dokazovania,

4. mája 2017 – okresný súd si pripojil listinné dôkazy zo súdneho spisu vedeného pod sp. zn. 9 P 70/2016,

27. novembra 2017 – okresný súd si opätovne dal pripojiť k nahliadnutiu spisy, a to sp. zn. 9 P 70/2016 a 2 T 180/2015,

26. marca 2018 – okresný súd nariadil pojednávanie na 27. apríl 2018,

27. apríla 2018 – bola okresnému súdu doručená správa kolízneho opatrovníka,

27. apríla 2018 – sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 12. jún 2018 s tým, že navrhovateľka zabezpečí účasť maloletej na pojednávaní,

12. júna 2018 – sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že navrhovateľka zabezpečí účasť maloletej na výsluchu naplánovanom na 3. júl 2018 a pojednávanie bude nariadené po vykonaní tohto výsluchu,

3. júla 2018 – okresný súd vykonal výsluch maloletej,

18. júla 2018 – okresný súd nariadil pojednávanie na 14. september 2018,

7. septembra 2018 – bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa,

14. septembra 2018 – sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že okresný súd zváži návrh kolízneho opatrovníka na nariadenie odborného poradenstva rodičov a zároveň zváži návrh navrhovateľky na nariadenie znaleckého dokazovania,

11. októbra 2018 – bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o nariadenie pojednávania,

19. októbra 2018 – okresný súd zisťoval možnosti ustanovenia znalca z odboru psychiatrie,

26. októbra 2018 – okresný súd vydal uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania súdnou znalkyňou MUDr. Katarínou Ackermanovou,

26. októbra 2018 – bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia,

26. novembra 2018 – okresný súd vydal uznesenie, ktorým zamietol návrh sťažovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia,

11. decembra 2018 – bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľky,

29. apríla 2019 – bol okresnému súdu doručený znalecký posudok súdnej znalkyne MUDr. Ackermanovej č. 11/2019,

2. mája 2019 – okresný súd nariadil vo veci pojednávanie na 14. jún 2019,

27. mája 2019 – bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k znaleckému posudku č. 11/2019,

14. júna 2019 – sa konalo pojednávanie, na ktorom bola vypočutá súdna znalkyňa MUDr. Katarína Ackermanová, pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že sa poskytuje lehota jedného mesiaca na predloženie ďalších dôkazných návrhov,

8. júla 2019 – sťažovateľ predložil návrh na vykonanie dôkazov,

6. septembra 2019 – po opakovaných výzvach súdu bol pripojený spis Okresného úradu Bratislava,

7. októbra 2019 – bol pripojený ďalší spis,

17. októbra 2019 – bolo nariadené pojednávanie na 3. december 2019,

3. decembra 2019 – bolo na pojednávaní rozhodnuté rozsudkom,

14. januára 2020 – sťažovateľ podal proti rozsudku odvolanie.

23. Ústavný súd, vychádzajúc z ústavnej sťažnosti, jej príloh a zo svojich zistení, konštatuje, že priebeh napadnutého konania toho času nenasvedčuje, že v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na základe zistených skutočností nemožno podľa názoru ústavného súdu

považovať namietaný postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné hoci aj vzhľadom na celkovú dĺžku tohto konania kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“.

24. K námietke sťažovateľa o nečinnosti okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd uvádza, že v jeho počiatočnom štádiu po podaní návrhu konal okresný súd plynulo bez zbytočných prietahov a vo veci meritórne rozhodol 31. marca 2015. Následne po podaní odvolania a vykonaní potrebných procesných úkonov bol spis bez meškania predložený krajskému súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní. Po vrátení spisu z krajského súdu 25. septembra 2015 okresný súd viazaný právnym názorom krajského súdu o potrebe vykonania znaleckého dokazovania vykonával procesné úkony smerujúce k tomu, aby zistil, či zdravotný stav maloletej umožňuje podstúpiť vyšetrenie súdnym znalcom. Následne 15. februára 2016 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí. Vypracovaný znalecký posudok bol okresnému súdu doručený 28. júna 2016. Okresný súd 20. septembra 2016 vykonal v napadnutom konaní pojednávanie, na ktorom bola vypočutá súdna znalkyňa a ktoré bolo odročené na neurčito na účely ďalšieho dokazovania.

25. V nasledujúcom priebehu napadnutého konania si okresný súd vyžiadaval na pripojenie potrebné spisy týkajúce sa účastníkov konania a z úradného záznamu na č. 1. 284 súdneho spisu zo 4. mája 2017 vyplýva, že rozsudkom sp. zn. 6 P 55/2015 z 28. septembra 2016 okresný súd uložil maloletej, navrhovateľke a sťažovateľovi povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu. Z úradného záznamu ďalej vyplýva, že okresným súdom je pod sp. zn. 9 P 70/2016 vedené na základe podnetu sťažovateľa konanie, ktorého predmetom je nariadenie výchovného opatrenia – absolvovanie odborného poradenstva, ktoré má s prihliadnutím na vyjadrenie znalkyne na pojednávaní konanom 20. septembra 2016 význam aj pre napadnuté konanie. Po vykonaní ďalších pojednávaní okresný súd 26. októbra 2018 nariadil vo veci znalecké dokazovanie a po vyhotovení a doručení znaleckého posudku 29. apríla 2019 okresný súd bez meškania vo veci nariadil pojednávanie na 14. jún 2019, po ňom vykonal ďalšie dokazovanie a na pojednávaní 3. decembra 2019 rozhodol rozsudkom.

26. K napadnutému súdному konaniu ústavný súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že obsah súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 14 P 52/2014 nenasvedčuje tvrdeniu sťažovateľa, že „*v danom prípade ide o skutkovo a právne pomerne jednoduchú vec, a to, upraviť styk sťažovateľa (otca maloletej) so svojou maloletou dcérou.*“. Zo zapožičaného súdneho spisu vyplýva, že maloletá, vo vzťahu ku ktorej má byť okresným súdom upravený styk sťažovateľa, trpí v dôsledku nepriaznivých životných udalostí viacerými vážnymi ochoreniami (obsedantno-kompulzívna porucha, panická úzkostná porucha, somatoformná porucha, pozn.), v dôsledku čoho nastalo narušenie jej zdravého psychosociálneho a emocionálneho vývoja.

27. Ústavný súd teda zohľadnil najmä to, že v priebehu napadnutého konania bol okresný súd viackrát konfrontovaný s potrebou zohľadniť zdravotný stav maloletej, a tak následne nariadiť opakovane znalecké dokazovanie najskôr znalcom z odboru psychológie a následne znalcom z odvetvia psychiatrie, čo sa nepochybne odrazilo na celkovej dĺžke napadnutého konania. Túto skutočnosť však nemožno pričítať na vrub okresnému súdu, ktorý priebežne v napadnutom konaní vykonával jednotlivé procesné úkony s prihliadnutím na prvoradý záujem maloletej.

28. K námietke sťažovateľa o „*neefektívnom a nekoncentrovanom*“ vykonávaní jednotlivých procesných úkonov, a to s poukazaním na nerešpektovanie právneho názoru krajského súdu vyjadreného v jeho uznesení, ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že krajský súd v uznesení vyslovil právny názor, že pre zákaz styku sťažovateľa s maloletou nepostačuje len vydanie rozhodnutia v prebiehajúcim trestnom konaní, ale je potrebné dôsledne zistiť všetky skutočnosti rozhodujúce pre úpravu styku sťažovateľa s maloletou, a to aj vykonaním znaleckého dokazovania znalcom z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí (s. 12 uznesenia krajského súdu, pozn.). Z priebehu napadnutého konania je zrejmé, že okresný súd nariadil vo veci prvé znalecké dokazovanie už uznesením z 15. februára 2016, a to znalcom z odboru psychológie, a až následne nariadil vo veci uznesením z 26. októbra 2018 znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatrie, v dôsledku vážneho psychického ochorenia maloletej, ktorá už niekoľko rokov podstupuje aj liečbu u psychiatra. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že súd postupoval v intenciách

právne záväzného názoru krajského súdu ihneď po vrátení veci z krajského súdu. Námiетка sťažovateľa, že o neefektívnom konaní okresného súdu svedčí aj skutočnosť, že okresný súd napriek skutočnosti, že mu je od začiatku známy zdravotný stav maloletej a neustále ním argumentuje, nariadil znalecké dokazovanie až na sklonku konania uznesením z 26. októbra 2018, je z tohto pohľadu zjavne neopodstatnená.

29. K námietke sťažovateľa, že o neefektívnosti konania okresného súdu svedčí aj skutočnosť, že okresný súd vypočul maloletú až 3. júla 2018, keď už bola vyše troch rokov v osobnej starostlivosti matky bez akéhokoľvek kontaktu so sťažovateľom, ústavný súd uvádza, že podľa § 38 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Podľa § 38 ods. 2 CMP názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

30. Z dikcie § 38 CMP vyplývajú dve základné kritériá pre vyhodnotenie spôsobu zisťovania názoru maloletého, a to vek a vyspelosť dieťaťa. Vyhodnotenie týchto kritérií je výlučne vecou konajúceho súdu, ktorý posudzuje všetky individuálne okolnosti každého prípadu a predpokladov na strane dieťaťa.

31. Obsahom súdneho spisu (na č. 1. 261 – 262 súdneho spisu, pozn.) je aj správa kolízneho opatrovníka z 20. septembra 2016, z ktorej vyplýva, že 14. septembra 2016 bolo vykonané šetrenie v domácnosti navrhovateľky a zároveň bol vykonaný pohovor s maloletou, v rámci ktorého vyjadrila aj svoj názor k možnosti stretávania sa so sťažovateľom. Vzhľadom na uvedené ústavný súd aj túto námietku o neefektívnom vykonávaní úkonov okresným súdom v napadnutom konaní považuje za zjavne neopodstatnenú, keď je zrejmé, že okresný súd mal primeraným a vhodným spôsobom zistenú vôľu maloletej už v roku 2016 prostredníctvom kolízneho opatrovníka.

32. Ústavný súd v závere pripomína, že pri posudzovaní, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy,

v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04, I. ÚS 398/2016) pravidelne zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Ústavný súd aj pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa prihliadol na spomínané kritériá a dôsledne vyhodnotil všetky už uvedené konkrétne okolnosti napadnutého konania. Ústavný súd poukazuje na priebeh konania opísaný v bode 22 odôvodnenia a jeho zhrnutie v bodoch 23 až 28 a uzatvára, že v posudzovanej veci aj napriek celkovej dĺžke doterajšieho trvania konania nie je možné okresnému súdu vytknúť nečinnosť alebo neefektívnosť, ktorú by bolo možné posúdiť ako zbytočné prietahy.

33. Ústavný súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní nedošlo k porušeniu sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani k porušeniu jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

34. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu